

Gyógymetszés Ausztráliában Ilyenek vagyunk?

Csöndesedik a vita idehaza a gyógymetszés körül. Idestova tíz esztendeje ismerős az őszibaracknak az a metszési módszere, amely föltalálónak állítása szerint több, szebb és jobb barackot ad, mint a hagyományosnak mondható másfajta metszéssel kezelt fák, teremhetnek ugyanolyan talajban, ugyanolyan éghajlati viszonyok között. Hegedűs Antal és dr. Gulyás Sándor nevéhez fűződik a találmány, mindkét ágon Szegedhez kötődik. Azért csöndesedik a vita, mert aki meg akart győződni előnyeiről, megtehette, aki pedig mindenáron ellenzi, annak hamar mondták, előbb nézze meg. Azon vitatkozó, ami látható is, fogható is, sőt kóstolható is, nem nagyon érdemes.

Érdeklődtek a módszer iránt Szlovákia, Olaszország és az NSZK baracktermesztői is, de eljutott a híre Ausztrália fölöttébb legutóbbi pontjára, Melbourne környékére is. Az ott élő, időnként hazalátogató magyarok vitték, fölkereskedtek tehát a farmerszövetség gyümölcstermesztési szakosztályának két tagja, bejárta hazánk őszibarackos övezeteit, megvette a módszert és meghívta a két föltalálót, saját területén tanítsa meg a módszert. Január végén indult Gulyás Sándor és március elején érkezett haza. Ott kérdeztük.

— Itthon az a vád, hogy nagyüzemben nem alkalmazható a módszer, föltehető tehát, apró kertek tulajdonosai akarják így metszeni fáikat ott is.

— Mindkettő profi őszibarackos, 200 hektáron termeli ezt a gyümölcsöt, a lehető legnagyobb körülmények között.

— Azt is mondják itthon, visszalépés ez a módszer, hiszen külföldön géppel — gépi kaszához hasonló szerkezettel — metszik a fákat.

— Ez igaz. Éppen azért hívtak minket, mert az a metszés egyszerű ugyan, de a gyümölcs nem olyan, amilyen lehetne.

— A farmer bizonyára számolt. Megéri neki?

— Ott tízkilós papírdobozokban árulják a barackot. Azt mondja, ha minden dobozt csak egy dollárral adhat drágábban, már megéri.

— És adhatja?

— Nyár közepén mentünk, metszettünk barackkal megakartott fákat, és láthattuk, mielőtt eljöttünk volna, hogy nagyobb lett a gyümölcs és színesebb. A farmer azt mondta, őt meggyőzték, oké! Összel újra visszamegyünk, ott akkor van tavasz, hogy megmutassuk a tavaszi tenedőket is. Mivel költségeiket ő fizeti a módszer árán föltül is, nyilván meggondolta, érdemes-e neki ennyi pénzt kiadnia.

— Hadd ellenkezzünk még! Ott nyilván könnyebb munkaerőt találni, mint nálunk.

— Valóban könnyebb, de drágább is. Dolgozott olyan ember is a gyümölcsösben, akinek a napi bére 41 dollár volt, teljesítménye szerint, és olyan is persze, aki csak 15-öt keresett. A farmer ott is nyerni szeret, nem fizetni, tehát csak akkor megy bele a játékba, ha megéri neki. Beszéltünk olyannal is, aki a csirkenevelés bábolnai rendszerét vette meg. Aradozott is, hogy jobb nincsen sehoh a világon, de annyi ember sincs sehoh, mint Bábolnán. Amit lehet, mindent automatizált. Ezt csak azért mondom, hogy lássuk: van munkaerő, gyümölcs soha nem marad a fán azért, mert nincsen, aki leszedje, de praktikusabban számolnak vele, mint mi. Új-zélandiak is érdeklődnek egyébként a módszerünk után, figyelik az ottani eredményeket, és találkozni szeretnének velünk.

— Miből áll a betanítás?

— Szombaton és vasárnap ott senki nem dolgozik, a hét többi napján viszont napi nyolc órában metszettük a fákat. Összesen kétezer-negyenven állítottunk át a mi módszerünk szerint. Kettő metszettünk, ötven festettük utánunk a csonkokat.

— A déli melegben is?

— A harmincöt fok enyhe időnek számít, negyvenfokos melegben is dolgoztunk. Fél óra az ebédidő, több pihenő ott nincsen.

— A hét végén?

— Kaptunk egy kocsi, oda mehettünk, ahová akartunk. Szokatlan volt a kormány a jobb oldalon, de bejártuk a

vidéket. Fűvészkerteket, rezervátumokat leginkább, hogy fényképezhessük a nekünk szokatlan állatokat és növényeket. Ekkora alkalmat nem szabad kihagyni, a tudományunk is hasznát kell látnia.

— Mit esznek az ottaniak?

— Sok gyümölcsöt és zöldséget. Kövér embert csak a belvárosban láttunk. Melbourne igen érdekes, toronyházak csak a magjában vannak, Szegedhez hasonlítva a Nagykorúton belül, a többi része kertes és földszintes. Kintebb már nem is kertes, hanem farmos. Tagadhatatlanul jól élnek az emberek, ásványaiért mindent megkap az ország.

— Aki itthon egyetlen dolgozik, nyilván azt is figyelte, mi van a fejében.

— A hazai átlagszínvonalat próbáltuk hasonlítani az ottani átlaghoz. Mondjam, hogy előbbre vagyunk? Lesz, aki célzatosságot lát benne. Találkoztunk magyarokkal is, mindnyájan azt kérték, általános iskolai és gimnáziumi tankönyveket vigyünk, ha ősszel megyünk újra. Nem szeretnék, ha gyermekek elmaradnának a hazai színvonalról. Azt hiszem, minden fönttartás nélkül büszkének lehetünk erre. Különben kedvesek és föltünően nyugodtak ott az emberek. Látszik rajtuk, nem volt világháborújuk. A sportért örülnek, sok az autó, a mi farmerünknek 14 van, de az áruházak előtt az útnak csak egyik oldalán van parkoló, a másikra a lovakat kötik.

Horváth Dezső

Sikerkönyvet olvastam, s erről kívánok szólni az alábbiakban, mert Miskolczi Miklós: *Színlelni boldog szeretőt* című írása valóban figyelmet érdemel, meg elszánt beszerzőt, ugyanis hiánycikk. Akik már korábban olvastak belőle részleteket a *Forrásban*, azután az *ÉS*-ben, azok várták ezt a könyvet, hiszen olyan tárgya van, amely vonzza az olvasót: a házasságban élők külső kapcsolatai, pontosabban e kapcsolatok hogyanja. Ha nem lenne eléggé érthető, külső kapcsolatokon Miskolczi a házasság valamelyikének részleges vagy tartós, egy vagy több partnerhez fűződő, szerelmen alapuló, vagy azt nélkülöző, megromlott házasság miatt vagy anélkül létrejövő viszonyát érti. S könyvében arról ír, amit a házasságban élők külső kapcsolatainak történetéről tudni lehet, s közzélni érdemes.

A téma kényes, mert a közvélemény — mint annyi más kérdésben — megosztott. Ezért ítélete egyeseknek könnyen fordul végletekbe, nem kevéssé távolodva azoktól, akik szintén kizárólagos igazságot vélnék hirdetni, csak éppen az ellenkező oldalról. Azután meg az is befolyásoló, hogy milyen könnyű erről a külső kapcsolatról mulatságosan szólni, uram bocsá' pletykálni, trigyelni belül, de látszatra harsányan elítélni, ügyet csinálni, más-kor legyinteni — és még ki

tudná fölsorolni a lehetséges megítélések valahányát.

Miskolczi idézi egy tapasztalt ismerős véleményét, aki szerint ezt az egész külsőkapcsolat-témát saját státusuk szerint ítélik meg az emberek attól függően, hogy ők csálnak vagy őket csálják. De közbevetendő, hogy már maga a család kifejezés sem helytálló, hiszen minősít, mégpedig elmarasztalólag, holott, Nos éppen erről van szó, hogy tudniillik miként minősítjük a külső kapcsolatot. Miskolczi már az elnevezéssel is jelezni kívánja óvatos mértéktartását, a megítéléstől való tartózkodását, talán éppen azért, mert tájékozódott ezekben az ügyekben, s tudja, hogy miminden lehetséges.

Tehát megint a házasság válságáról lenne szó? Szerzőnk nemet int, mert véleménye szerint is mások az előidézői ennek a helyzetnek, amelyet egyébként többször hasonlított a görögül hólabda módjára terjedőhöz: vigyázat, lavinaveszély! A külső kapcsolatok ilyen gyakoriságához, mint a mostani bizonyos alapvető életmódváltozás szükségeltetik, amely megmutatkozik városiasodásban, anyagi gyarapodásban, szabadidő-növekedésben.

Mert, hogy mindezen tényezők befolyásolják világképünket, céljainkat és elérésükhöz választható eszközeinket. Tulajdonképpen mindez nem meglepő, hiszen korábbi szociológiai vizsgálatokból már régóta tudhatunk életmódalakított szerepükről, inkább az elgondolkozató, hogy e látszólagos távoli okok hogyan erősíthetik föl egymásnak önmagában talán gyenge hatását.

Igaz, mindez nem vonatkozik mindenkire. De elvitathatatlan a válaszok magas száma hazánkban, s ez valamiképpen összefügg a külső kapcsolatokkal. Meg azután az is tény, hogy tapasztalatunk lépten-nyomon igazolja magányos emberek jelenlétét, akik hol dokumentált egyedülletben él-

nek, hol meg csak látszólag tartoznak valahová. Szóval nem olyan nehéz a külső kapcsolathoz partnert találni sem érzelmi indítással, sem pusztán kalandvágyból. S ezt a helyzetet nem minősíthetjük elmarasztalólag, ha felelősséggel gondolkodunk.

Azután van itt még valami, amiről Miskolczi beszél, nevezetesen az aktívan töltött életkor meghosszabbodása. Elődeinkhez képest ma elhúzódik az alkotóképes életszakasz. S aki régebben idősebbnek számított volna, ma — szerencsére — csak akkor az, ha ő is vállalja ezt a szerepet. Láthatjuk ezt közéleti-magánéleti eseményeknél egyaránt. Ennek megfelelően azután megváltoznak azok a személyes keretek, intézmények is, amelyekben az ember él. Természetes, hogy ennek a hosszabb ideig megőrizhető életlendületnek hatása lehet az ember érzelmi és szexuális magatartására, egész világlátására.

Okokat sorolva, melyek előidézhetik a külső kapcsolat megerősítését, hátterbe szorul Miskolczi könyvének tárgya, a sokféle házasság kívüli viszony lebonyolításának története. Am ezt a szöveget ábrázolni nem vállalhatja magára a könyvismertető, de gyaníthatóan még maga a könyv szerzője sem. Azon egyszerűnek látszó okból, hogy ez az életben bonyolultabb, mint minden szociológiai hókusz-pókusz. Szerencsére szerzőnk megőrizi szavahihetőségét e modern tudomány bűvészkedéseitől, bár néhol úgy tűnik, kevéssé ellenálló önön teóriáinak, amelyekből talán a kevesebb — több lett volna. Igazán érdekesek és elgondolkoztatóak példái, amelyek felidéznek szereplőik életútját, megerősítve Tolstoj bölcsességét, hogy mindenki hasonló módon boldog, de a maga módján boldogtalan. (Magvető. Gyorsuló idő.)

Tráser László

Több lesz a tanuló

Tovább gyarapszik az általános iskolai tanulók száma a következő években: az 1981-82-es tanévben 53 ezerrel, az 1986-87-es tanévben pedig 134 ezerrel lesz nagyobb a jelenlegi 1 millió 162 ezernél. A Művelődési Minisztériumnak a napokban megjelent statisztikai tájékoztatója jelzi, hogy a legnagyobb növekedés az első osztályban: 16 ezerrel, vagyis több mint 10 százalékkal több a tanuló, mint amennyi 1979-ben volt. Az elsősök csaknem mindannyian részt vettek óvodai vagy iskolai előkészítő foglalkozáson. A következő tanévben az ideinél 25 ezerrel, vagyis 14,5 százalékkal több lesz az elsős, ugyanis ekkor lép iskoláskorba az utóbbi évek legnépesebb korosztálya. Ezt követően fokozatosan csökken az első osztályosok száma.

A tankötelesek 99 százaléka jár jelenleg isko-

lába. Az általános iskolai tanulók csaknem mindannyian szakrendszerű oktatásban részesülnek. Szakosított tantervi osztályokban tanul több mint 100 ezer gyermek a tanuló 9,4 százaléka. E tanulók 30 százaléka testnevelés, 29 százaléka ének-zene, 24 százaléka orosz szakosított tantervű osztályba jár. Az angol, a francia és a német nyelv oktatására összesen 146 iskolában szerveztek szakosított tantervi osztályokat. Ezekben 16 ezren tanulják a három idegen nyelvet. Több mint 35 ezer tanuló nemzetiségi nyelvoktatásban részesül a 20 nemzetiségi tannyelvű és a 282 nemzetiségi nyelvet oktató iskolában. A VIII. osztályt minden tíz tanuló közül nyolc végzi el 14 éves koráig. Ebben a tanévben a korosztály mintegy 95 százaléka fejezi be alsófokú tanulmányait.

A tanulói létszám növe-

kedésére számítva az ország sok településén fejlesztették az iskolahálózatot. Az utóbbi öt évben iskolaépítés vagy bővítés révén négy és félezzerrel gyarapodott a tantermek száma. Így ma 3633 általános iskolában 35 és fél ezer tanterem áll az oktatás szolgálatában. Mintegy 500 ezren — a tanulók 38 százaléka részesül — napközi ellátásban.

Az általános iskolákban oktató pedagógusok száma 75 ezer, kétezerrel több, mint tavaly volt, mivel ebben a tanévben több mint ezer tanító, s ugyanannyi tanár kezdte meg hivatásának gyakorlását az alsófokú oktatási intézményekben. A képzés nélküli pedagógusok aránya az előző évi 5,1 százalékról 3,8 százalékra csökkent. A 2800 képzés nélküli 81,3 százaléka — munkája mellett — pedagógusképző intézményekben folytatja tanulmányait. (MTI)

Fórum — diázóknak

Új fórumot teremtenek hazánkban a diázóknak: az idén először és ezt követően minden évben országos színesdiabemutatót rendeznek Pécsen. Céljuk az, hogy az immár fél évszázados múltjára visszatekintő diafényképezést megújítsák, tematikai és technikai vonatkozásban egyaránt. A rendező Mecseki Fotóklub pályázatot hirdetett; a fotósok tíz színes diát küldhetnek május 1-ig a Mecseki Fotóklub (Pécs,

postafiók 177. 7601) postafiókára. A műveket a Magyar Fotóművészek Szövetségének tagjából alakult zsűri bírálja el, és a legjobb pályamunkának a „Diaforum, 1981” elnevezésű nagydíjat itéli oda. Május 30-án és 31-én nyilvános előadás keretében mutatják be Pécsen, valamint Komlón és Mohácson a legsikerültebb műveket. A bemutató alkalmából diát küldhetnek május 1-ig a Mecseki Fotóklub (Pécs,

A Szegedi Közlekedési Vállalat vágányépítő gyakorlattal rendelkező

pályafenntartási munkásokat

vagy egész brigádot alkalmaz.

Jelentkezni lehet:

Szeged, Külső Pulz u. 2. sz. alatt, a megbízott műszaki osztályvezetőnél.

A KSZV Újszegedi Szövőgyára kedvező munkakörülményekkel és jó kereseti lehetőség mellett, 3 műszakos munkarendben

női munkavállalókat

keres felvételre, a kelmegyártó üzemébe, Raschel csomagolózsák gyártásához, zsákkötőgép-kezelői munkakörbe. Az üzemi étkezésen kívül gyermek elhelyezését biztosítjuk üzemi bölcsődeinkben és óvodánkban. Vidékieknek albérlési hozzájárulást is fizetünk.

Jelentkezni lehet:

Újszegedi Szövőgyár munkaügyi osztályának munkaerő-gazdálkodási csoportjánál, Szeged Alsó Kikötő sor 11.

Lakosság részére soronkívüli

üvegevezést

vállalunk felvevőhelyeinken

- Szeged, Mérey u. 17. Telefon: 17-287.
- Makó, Felszabadulás u. 9. Telefon: 161.
- Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zsilinszky u. 2. Telefon: 11-669.

Kérje ára énl munkát!

Komfort Csongrád megyei Szolgáltató Ipari Szövetkezet

A Dél-magyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalat (DÉLÉP)

felvesz

villanszerelő, üveges, festő-mázoló szakmunkásokat, hőközpontkezelőket, kocsirendezőket, vagonkarikátokat, takarító-ételfelszolgálókat, portásokat, takarítókat, továbbá férfi és női segédmunkásokat.

Jelentkezés helye: Szeged, Bocskai u. 10-14., felvételi iroda.

Az AGROBER Csongrád megyei kirendeltsége

PÁLYÁZATOT HIRDET

MAGASÉPÍTÉSI TERVEZÉSI

osztályvezetői

munkakör betöltésére.

Építésmérnöki végzettség előnyben.

A pályázatokat a kirendeltség címére kérjük: Szeged Mérey u. 6/B.